

- N.B. :** (1) From **Section I**, Q. No. 5 is **compulsory** and attempt any **two** questions from the remaining questions.
 (2) From **Section II**, Q. No. 10 is **compulsory** and attempt any **two** questions from the remaining questions.
 (3) **Figures** to the **right** indicate **full** marks.

Section I

1. State and explain the Socratic Method. 16
2. Explain the nature and characteristics of Plato's theory of Ideas. 16
3. Discuss Aristotle's theory of Causation. 16
4. What according to Descartes is the nature of God ? What arguments does he offer to prove the existence of God ? 16
5. Write short notes on any **two** :- 18
 - (a) "Virtue is knowledge" – Socrates
 - (b) Aristotle's doctrine of "Form and matter"
 - (c) Nature of Substance according to Spinoza.
 - (d) 'Cogito ergo sum' – Descartes.

Section II

6. Explain Leibnitz's theory of Pre-established Harmony. 16
7. What is the origin of Ideas according Locke ? How does Locke classify the Ideas ? 16
8. State and evaluate Hume's theory of Causation. 16
9. Examine Berkely's theory of "esse est percipi" (to be is to be perceived). 16
10. Write short notes on any **two** :- 18
 - (a) Locke's theory of Knowledge
 - (b) Kant's categories of Understanding
 - (c) Hume's theory of Self
 - (d) Leibnitz's Monadism.

(जुना अभ्यासक्रम)

(मराठी रूपांतर)

- सूचना : (१) विभाग १ मधील प्रश्न क्र. ५ अनिवार्य असून उरलेल्या प्रश्नांपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
(२) विभाग २ मधील प्रश्न क्र. १० अनिवार्य असून उरलेल्या प्रश्नांपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
(३) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
(४) आवश्यक वाटल्यास इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

विभाग १

१. सॉक्रेटीसची पध्दती सांगा आणि स्पष्ट करा. १६
२. प्लेटोच्या संकल्पनांच्या उपपत्तीचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १६
३. अॅरिस्टॉटलच्या कार्यकारण सिध्दान्ताची चर्चा करा. १६
४. देकार्तच्या मते ईश्वराचे स्वरूप कोणते ? ईश्वराचे अस्तित्व सिध्द करण्यासाठी त्याने कोणते युक्तिवाद मांडले आहेत ? १६
५. कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :- १८
- (अ) 'सद्गुण म्हणजे ज्ञान' - सॉक्रेटीस
(ब) अॅरिस्टॉटलचा "आकार आणि द्रव्य" सिध्दान्त
(क) स्पिनोज्ञाच्या मतानुसार द्रव्याचे स्वरूप
(ड) "मी विचार करतो म्हणून मी आहे" - देकार्त.

विभाग २

६. लायबनिझचा पूर्व-प्रस्थापित सुसंगतता सिध्दान्त स्पष्ट करा. १६
७. लॉकच्या मतानुसार कल्पनांचा उगम कोणता आहे ? लॉक कल्पनांचे वर्गीकरण कसे करतो ? १६
८. ह्युमचा कार्यकारण सिध्दान्त सांगून त्याचे मूल्यमापन करा. १६
९. 'अस्तित्व म्हणजेच प्रत्यय' बर्कलेच्या या सिध्दान्ताचे परीक्षण करा. १६
१०. कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :- १८
- (अ) लॉकचा ज्ञान सिध्दान्त (ब) कांटच्या बुध्दीच्या कल्पना
(क) ह्युमचा आत्मसिध्दान्त (ड) लायबनिझचा चिदणुवाद.
